Ponický

Obecný občasník
● Číslo tretie ● August 2011

SPRAVODAJCA

Vážení občania Poník, Ponickej Lehôtky a Ponickej Huty!

Byť človekom znamená byť tým, kým sme sa narodili. Byť človekom znamená žiť svoj život tam, kde zasadíme korene toho nášho stromu. Byť človekom je niekedy ľahké, inokedy tak ťažké, že sami si nevieme rady. Sme ľudia – to máme spoločné a napriek tomu je každý z nás iný, jedinečný.

My máme to šťastie, že ten náš život svoj dej hrá v nádhernom kúte Slovenska. Žijeme v hustých a vysokých horách a máme pocit, že sme chránení. Žijeme v blízkosti veľkých miest a predsa je u nás ticho, žijeme blízko seba a predsa sme si niekedy tak vzdialení. Ale čo je najdôležitejšie, sme tu a prežívame svoj život jeden vedľa druhéhov spätosti s Ponikami, Lehôtkou i Hutou.

Detský folklórny festival Zdola ponickýho mlyna 2011.

Mgr. Samuel Bračo, starosta obce

Sme to my, občania, ktorí vytvárame našu obec v jej hmotnej i nehmotnej podobe. Lebo naša obec je to najbližšie, čo máme. Je pre nás domovom, útočiskom, svedkom pádov i výhier. Aj preto si zaslúži úctu každého z nás, a to tým viac, že naozaj máme byť na čo hrdí. V júni sme zorganizovali veľmi vydarený jubilejný XV. ročník DFF „Zdola ponickýho mlyna“.

Touto cestou úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa akoukoľvek formou podieľali na jeho priebehu. Zreorganizovali sme Obecný podnik lesov, spol. s r.o. Poniky, začali sme s realizáciou viacerých projektov. Máme niekoľko funkčných organizácií, ktoré prispievajú k oživeniu rôznych oblastí života našej obce. No máme toho pred sebou ešte veľa. Lebo vždy je nad čím zamyslieť sa, vždy je čo naprávať, vždy je čomu pomáhať.

Preto Vám v mene celého vedenia našej obce ďakujem za doterajšiu podporu, porozumenie i ochotu spolupracovať. Lebo len spoločnými silami posunieme našu obec a jej časti niekam ďalej a len ruka v ruke s Vami budeme môcť urobiť všetko preto, aby Poniky neustále rástli doma a stávali sa známymi vo svete...

Evidenčné číslo: EV 870/08

V TOMTO ČÍSLE NÁJDETE

Elektronická aukcia	2
Z činnosti O.P.L.	3
Zdola ponickýho mlyna	6
Centrum voľného času	9
Perla pri Ponikách	11
Dušan Benický	16
Poniky vo svete	17

ODVOZ ODPADU

Vážení občania, ponúkame vám termíny odvozu rôznych druhov odpadu z našej obce na najbližšie obdobie.

Komunálny odpad:
17. 8. 2011
31. 8. 2011
14. 9. 2011
28. 9. 2011
12. 10. 2011
26. 10. 2011.

Separovaný odpad:
17. 8. 2011
14. 9. 2011
19. 10. 2011.

Nebezpečný odpad:
17. 10. 2011.

OBEC PONIKY po prvýkrát použila ELEKTRONICKÚ AUKCIU

Obec Poniky dňa 20. 7. 2011 po prvýkrát využila pri obstarávaní tovarov a služieb elektronickú aukciu. Elektronická aukcia bola použitá na obstaranie stavebných prác v súvislosti s riešením havarijného stavu, ktorý vznikol na ulici Na píle na Ponickej Hute.

Elektronickej aukcie sa zúčastnili traja uchádzači, ktorí spolu predložili päť ponúk. Elektronická aukcia trvala presne 60 minút a počas nej zadávali súťažiaci ceny za zákazku upravené smerom nadol. Elektronická aukcia prebiehala v súlade s § 43 zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov.

Vďaka použitiu elektronickej aukcie Obec Poniky ušetrila približne 16,5 % rozpočtových zdrojov oproti plánovanému rozpočtovému výdavku. Na elektronickú aukciu bude použitý systém SEA od firmy Geminy, s. r. o. Systém bude umožňovať interaktívny prístup poslancov tak, aby poslanci Obecného zastupiteľstva mali on-line prístup k informáciám samosprávy, ako aj ku všetkým materiálom (definitívnym i v príprave) nerokovávaným v Obecnom zastupiteľstve. Systém bude prevádzkovaný na webovom serveri obce. Jeho zriadenie a prevádzka si nevyžiada žiadne finančné prostriedky.

Mgr. Roman Mikušinec

UPOZORNENIE

Obecný úrad v Ponikách upozorňuje všetkých občanov obce Poniky, aby si vo vlastnom záujme v zmysle § 11, písm. b/ zák. č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov preverili aktuálne údaje týkajúce sa trvalého pobytu, t.j. názov ulice, súpisné a orientačné čísla v príslušných osobných dokladoch, hlavne v občianskych preukazoch.

Ďalej upozorňujeme občanov, že občiansky preukaz bez uvedenia správneho názvu ulice, súpisného a orientačného čísla je neplatný. Nové občianske preukazy vydáva Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Banská Bystrica so sídlom Štefánikovo nábrežie č. 7, Banská Bystrica, počas stránkových dní:

PONDELOK:	**7:30 hod. – 15:00 hod.**
UTOROK: :	**7:30 hod. – 15:00 hod.**
STREDA:	**7:30 hod. – 17:30 hod.**
ŠTVRTOK:	**7:30 hod. – 15:00 hod.**
PIATOK:	**7:30 hod. – 12:00 hod.**

Všeobecné záväzné nariadenie o verejnom poriadku

Obecné zastupiteľstvo na svojom siedmom riadnom zasadnutí prijalo nové Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky o verejnom poriadku s účinnosťou od 1. 9. 2011. Účelom tohto Všeobecne záväzného naradenia (ďalej len VZN), je stanoviť pravidlá a povinnosti občanov, návštevníkov obce a právnických osôb pôsobiacich na území obce, pri dodržiavaní podmienok verejného poriadku.

Verejným poriadkom sa v zmysle tohto VZN rozumie súhrn podmienok a povinností upravujúcich udržiavanie verejnej čistoty, používanie verejných priestranstiev, parkovania dopravných prostriedkov, umiestňovanie plagátov a reklamných zariadení, dodržiavania podmienok nočného pokoja, správania sa na cintorínoch a pohrebiskách a ochrany povrchových a pozemných vôd. VZN o verejnom poriadku si môžete stiahnuť z webovej stránky obce Poniky.

Poďakovanie

Oznamujeme občanom, že predseda Banskobystrického samosprávneho kraja poskytol podľa VZN BBSK č. 15/2010 Obci Poniky dotáciu na projekt „XV. ročník DFF Zdola ponického mlyna“ vo výške 600 €. Za poskytnuté finančné prostriedky v mene všetkých občanov našej obce Ď A K U J E M E!

POZDRAVUJEME VŠETKÝCH

FUTBALOVÝCH FANÚŠIKOV

ČÍTAJÚCICH PONICKÉHO SPRAVODAJCU

Vážení čitatelia, prinášame vám najnovšie informácie zo života nášho futbalového klubu ŠK OPL Poniky. Dňa 24. 7. 2011 sa uskutočnil futbalový turnaj v našom športovom areáli za účasti mužstiev z Dačovho Lomu, Šalkovej, Dúbravice a našich hráčov. Po vyrovnaných súbojoch sa nám podarilo tento domáci turnaj vyhrať, k čomu našim chalanom srdečne gratulujeme a ďakujeme, že nám neurobili hanbu na domácom trávniku ☺.

Pri najbližšej návšteve ihriska vašej pozornosti určite neujde fakt, že sa nám podarilo zabezpečiť a osadiť nové hráčske lavičky, ktoré poriadne vylepšia imidž futbalovej plochy. Chceli by sme sa týmto poďakovať firme Agrio - postrekovače, OPL, spol. s r. o. Poniky a Obecnému úradu v Ponikách. V ďakovaní budeme pokračovať ďalej - a to všetkým tým, ktorí darovali dve percentá z dane pre ponický futbal, patrí vám velikánska vďaka! Pre nás je to záväzok, aby ste tieto peniaze videli investované v areáli.

Ďalej by sme vás chceli informovať o jesennej časti futbalovej súťaže:

1. kolo	**7. 8. 2011**	Staré Hory – Poniky	**16:30**
2. kolo	**14. 8. 2011**	Poniky – Hronec	**16:30**
3. kolo	**21. 8. 2011**	Lučatín – Poniky	**16:00**
4. kolo	**28. 8. 2011**	Poniky – Dolná Lehota	**16:00**
5. kolo	**4. 9. 2011**	Braväcovo – Poniky	**15:30**
6. kolo	**11. 9. 2011**	Jasenie – Poniky	**15:30**
7. kolo	**18. 9. 2011**	Poniky – Heľpa	**15:00**
8. kolo	**25. 9. 2011**	Podkonice – Poniky	**15:00**
9. kolo	**2. 10. 2011**	Poniky – Osrblie	**14:30**
10. kolo	**9. 10. 2011**	Baláže – Poniky	**14:30**
11. kolo	**16. 10. 2011**	Poniky – Čierny Balog	**14:00**
12. kolo	**23.10. 2011**	Harmanec – Poniky	**14:00**
13. kolo	**30. 10. 2011**	Poniky – Mýto p.Ďumb.	**14:00**

Týmto vás pozývame na všetky domáce zápasy, aby ste prišli povzbudiť našu jedenástku, ...veď my sme tu doma!!!

S pozdravom,

Ponický futbalový výbor

Zo života ZŠ s MŠ Štefana Žáryho

Prvý september pre našu mladšiu generáciu už tradične býva označovaný za nie veľmi populárny deň, pretože práve vtedy sa začína nový školský rok. Na Slovensku však máme malú výnimku, keďže v tento deň je u nás štátny sviatok, a tak prázdninové leňošenie môže pokračovať o chvíľku dlhšie. Tento rok sa brány Základnej školy s materskou školou Štefana Žáryho v Ponikách pre svojich žiakov otvoria v súlade s príslušnou legislatívou dňa 5. 9. 2011. Milí žiaci, tešíme sa na Vás!

Informatívna správa o činnosti OPL spol. s.r.o. Poniky

od 01. 06. do 15. 07. 2011 a plánované aktivity do 31. 12. 2011

Vážení občania, prinášame vám podrobné informácie o hlavných aktivitách po nástupe novej konateľky Obecného podniku lesov, spol. s r. o., ktoré boli zamerané na nasledovné činnosti:

1. Zabezpečenie odbytu drevnej hmoty a reziva:

● pokračuje spolupráca s korektnými odberateľmi z minulého obdobia, zmena je v nastavení doby splatnosti faktúr, z pôvodnej 30-dňovej doby splatnosti sa dohodla 14-dňová doba splatnosti, odberatelia pristúpili korektne k novým podmienkam

● noví odberatelia platili pri prvých dodávkach tovar v hotovosti a tiež akceptujú do budúcna 14-dňovú dobu splatnosti

● objem predaja jednotlivých sortimentov je porovnateľný s najsilnejšími mesiacmi tohto roku.

● otvorila sa spolupráca s novými odberateľmi pri zachovaní existujúcich cien reziva

● za mesiac jún objem predaja bol porovnateľný s tohtoročným maximom v mesiaci február

● podmienky platby boli rovnako nastavené ako pri odbere drevnej hmoty, t. j. noví odberatelia prvé dodávky platba v hotovosti, do budúcna 14-dňová doba splatnosti

● firma Kantorex, s. r. o. z Martina je v záverečnom kole jednaní o dodávkach reziva do Maroka, v prípade úspešnosti jednaní bude Obecný podnik lesov, spol. s r. o. súčasťou kontraktu, čo znamená do budúcna garanciu pravidelných odberov bez vplyvu sezónnosti ako je to doteraz (počas zimných mesiacov nie je záujem o stavebné rezivo).

[článok pokračuje na ďalšej strane]

Informatívna správa o činnosti OPL spol. s.r.o. Poniky

(pokračovanie zo str. 3)

od 01. 06. do 15. 07. 2011 a plánované aktivity do 31. 12. 2011

2. Dohoda o splácaní dlhu s firmou Fleurimport Kereskedelmi Kft:

● na stretnutí dňa 15. 6. 2011 zástupca Fleurimport Kereskedelmi Kft p. István Csikány uznal dlh vo výške **79.535,32 Eur**, čo zodpovedalo aj účtovným dokladom a zároveň sa dohodli podmienky splácania dlhu

● ku dňu 15. 7. 2011 je reálne zaplatený dlh vo výške **39.878,45 Eur**

● druhého stretnutia dňa 13. 7. 2011 sa zúčastnil aj konateľ spoločnosti Fleurimport Kereskedelmi Kft pán László Nagy, výsledkom tohto stretnutia bola upravená Dohoda o splácaní dlhu zo dňa 15. 6. 2011, kde zmena nastala v dobe splatnosti nových dodávok reziva z nasledovných dôvodov: konateľ Fleurimport Kereskedelmi Kft garantuje absolútne splatenie pôvodného dlhu do konca r. 2011 a zároveň predpokladané množstvo nových dodávok reziva v počte cca tri kamióny mesačne je krytých kontraktom Fleurimport Kereskedelmi Kft so Železnicami Maďarska, kontrakt je takisto celoročný bez sezónnych výpadkov, dobu splatnosti 60 dní garantujú bezpodmienečne, v prípade omeškania platby sa okamžite zastaví dodávka reziva zo strany Obecného podniku lesov, spol. s r. o. a k vymáhaniu dlhu pristúpime súdnou cestou

● dňa 22. 7. 2011 sa podpísala upravená Dohoda o splácaní dlhu v sídle Fleurimport Kereskedelmi Kft.

3. Korektné ukončenie pracovnej zmluvy s odvolaným riaditeľom Ing. Romanom Reslom

● pracovný vzťah bol ukončený Dohodou o skončení pracovného pomeru v zmysle § 60 Zákonníka práce ku dňu 30. 6. 2011, bola mu priznaná odmena vo výške 3-násobku jeho priemernej mesačnej mzdy.

4. Personálna práca so zamestnancami podniku

● uskutočnili sa osobné pohovory so zamestnancami, nové pracovné zmluvy a systém odmeňovania boli natavené k 1. 8. 2011

FOTO: webové stránky OPL

● pre robotníkov úkolová mzda bude mať čitateľné a kontrolovateľné pravidlá v závislosti od výkonu (doteraz to nefungovalo, pracovníkov takýto stav demotivoval, nepoznali pravidlá)

● THZ pracovníci budú mať výšku odmeny pohyblivú, nie konštantnú ako doteraz (každý mesiac rovnaká výplata nezávisle na kvalite vykonávanej práce).

5. Základné pravidlá spolupráce s dodávateľmi ťažobných a lesopestebných služieb

● na osobných stretnutiach boli prehodnotené aktuálne zmluvné vzťahy a existujúci stav (neprehľadné a chaotické odovzdávanie prác, z vystavených a zaplatených faktúr nie je jasné, v ktorom mesiaci boli práce vykonané, chýbajúca dokumentácia, nesúlad s programom starostlivosti o les, resp. Lesným hospodárskym plánom)

● prijaté opatrenia: práca bude odovzdaná a zaplatená za aktuálny mesiac na základe zrozumiteľnej dokumentácie oproti podpisom zúčastnených strán, pri preberaní prác musí byť zachovaná maximálna objektívnosť, nastavené nové mzdové sadzby za ťažbu dreva, približovanie a manipuláciu, výchovu porastov, zohľadňujúce reálny stav v porastoch

● pokračuje sa v spolupráci podľa existujúcich zmlúv, spolupráca bude priebežne vyhodnocovaná a kontrolovaná, po zistení nedostatkov budú vyvodené príslušné opatrenia.

6. Fyzická inventúra zásob

● v dňoch 21., 23. a 30. júna 2011 bola vykonaná fyzická inventúra zásob drevnej hmoty na odvozných miestach a expedičnom sklade

● na odvozných miestach síce nevznikla strata drevnej hmoty, ale ukázali sa nasledovné zistenia: neprimerane veľké zásoby drevnej hmoty na odvozných miestach, hrozba znehodnotenia drevnej hmoty, ekonomická strata

● pri postupoch meraní zásob na expedičnom sklade sa dlhoročne používali chybné spôsoby výpočtu zásob, zásoby drevnej hmoty neboli odoberané priebežne, v starých zásobách vznikli rovnako straty znehodnotením drevnej hmoty.

7. Ostatné vnútropodnikové aktivity:

- analýza zmluvného vzťahu s Orange,
- analýza existujúcich poistných zmlúv
- analýza pracovných zmlúv
- analýza stavu výpočtovej techniky
- príprava interných predpisov, smerníc
- mandátová zmluva s Advokátskou kanceláriou JUDr. Petra Dlhopolčeka, Banská Bystrica
- príprava rekonštrukcie trafostanice.

Plánované aktivity do 31. 12. 2011 budú vykonané v súlade s Koncepciou rozvoja na roky 2011 – 2019. Hlavným cieľom je zvýšenie ekonomickej efektívnosti podniku pri zachovaní ekologického obhospodarovania lesa, reštrukturalizácia piliarskej výroby (zvýšenie pridanej hodnoty výrobkov), modernizácia strojového vybavenia a udržanie zamestnanosti (sociálny aspekt obecného podniku).

1. Prijatie odbytového riaditeľa do funkcie k 1 .8. 2011

● v úzkej súčinnosti v zmysle pridelených kompetencií nastavenie novej personálnej politiky, zmena spôsobu odmeňovania v závislosti od vykonanej práce

● zvýšenie kontroly pracovných procesov, zavedenie procesného manažmentu

● racionalizácia riadiacich a komunikačných procesov, zavedenie systému elektronickej evidencie drevnej hmoty

● optimalizácia ťažbovej, manipulačnej a expedičnej činnosti v rámci komplexnej výroby dreva, maximálne využitie vlastných kapacít v odvoze dreva priamym odberateľom, zriadenie odberného miesta pre odberateľov, optimalizácia odvoznej siete.

2. Príprava projektov EÚ

Projekt s výskumným a vývojovým zameraním v prostredí Obecného podniku lesov, spol. s.r.o. Poniky

● cieľom projektu je zvýšenie efektívnosti podniku (zvýšenie pridanej hodnoty výrobkov), ekológia, udržateľnosť (vyvážené riešenie z dlhodobého hľadiska) a komplexnost

● projekt bude financovaný zo zdrojov EÚ a z privátnych zdrojov, nie je požiadavka na financie z rozpočtu obce, ani z rozpočtu Obecného podniku lesov, spol. s r. o. Poniky, počíta sa však s vysokou mierou súčinnosti podniku

● v prípade úspešnej implementácie projektu obec Poniky bude vlastníkom zmodernizovanej píly so ziskovou prevádzkou.

Projekt na nákup techniky súvisiacej s ťažbou

● výška pomoci je max. do výšky 200 000 Eur, intenzita pomoci je do výšky 50 % formou refundácie

● v prípade úspešnosti projektu by sa vyriešil alarmujúci stav s Tatrou, nakladačom Teleman, príp. sa bude realizovať nákup terénneho vozidla pre potreby lesníka

● počas prípravy projektu bude vykonaná detailná analýza potrieb prevádzky za účelom dosiahnutia maximálnej efektivity výrobných procesov, budú oslovené viaceré subjekty kvôli vysokej miere objektívnosti.

3. Ťažba vo vybraných porastoch harvestorovou technológiou

● dodržanie plánovaných jednotkových nákladov v komplexnej výrobe dreva vrátane manipulácie na odvoznom mieste do výšky 13 €/ m3 za podmienky nezvýšenia cien vstupov o viac ako 10 %,

●porovnanie viacerých technologgických postupov pri výrobe dreva,

● vypracovanie analýzy jednotlivých postupov a na základe komplexného posúdenia racionalizovať vybrané postupy v roku 2012.

4. Spracovanie interných predpisov a smerníc

● smernica o využívaní motorových vozidel

● smernica o výrobe a odvoze palivového dreva a odreziv

● design manuál

● registratúrny poriadok a administratíva.

Ing. Kvetoslava Bočkaiová

Obvodný lesný úrad

Náhrada škôd na lesných a poľnohospodárskych pozemkoch spôsobených diviačou resp. ostatnou raticovou zverou a spôsoby minimalizácie týchto škôd

Na základe celoročného monitoringu vykonávaného užívateľmi poľovných revírov v okrese Banská Bystrica stavy diviačej zveri za posledné roky, aj napriek snahe túto zver regulovať intenzívnym lovom, vykazujú neustále stúpajúcu tendenciu a to najmä v južnej časti okresu, čo má za následok výskyt neúnosných škôd spôsobovaných touto zverou na poľnohospodárskych plodinách a majetku občanov. Dôvodom tohto stavu sú okrem iného klimatické podmienky, čoho výsledkom je pokles úmrtnosti diviačat v dôsledku miernych zím, celoročne zvýšená ponuka potravy v lese (žaluď, bukvica) a na poliach (obilie, repka, kukurica), hraničenie porastov poľnohospodárskych monokultúr s lesnými komplexmi, nezabezpečenie správneho a včasného zberu plodín, ako aj zanedbanie hygieny v záhradách pri rodinných domoch a v záhradkových osadách ponechaním opadaného ovocia, zakladaním kompostovísk a vyvážaním odpadov z úrody za oplotenia záhrad.

Diviačia zver vie vytvoriť dobre usporiadaný rodinný útvar a v prípade, že má vytvorené vyhovujúce podmienky na potravu a úkryt, správa sa prísne teritoriálne, teda je verná stanovišťu. Zákon NR SR č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje taxatívne vymedzeným spôsobom zodpovednosť užívateľa poľovného revíru, v ktorom škoda vznikla a tak isto aj zodpovednosť vlastníka, resp. nájomcu poľovného pozemku za škodu spôsobenú zverou a na zveri výlučne na poľovných pozemkoch, ktorými však nie sú okrem iného aj oplotené záhrady a záhradkárske osady. Užívateľ revíru za škodu zodpovedá v prípade nesprávneho užívania revíru a vlastník, resp. nájomca poľovných pozemkov v prípade, že neurobí primerané opatrenia na zabránenie vzniku škôd, ktorými môžu byť napr. výsev odpútavacích plodín, výsadba ohryzových plôch, dodržiavanie agrotechnických termínov zberu plodín, elektrické ohradníky, pachové, chuťové a akustické odpudzovače a pod.

Citovaný právny predpis zároveň ukladá vlastníkovi, resp. nájomcovi poľovných pozemkov povinnosť uzavrieť s užívateľom revíru zmluvu o spôsobe a forme minimalizácie týchto škôd. Vzhľadom na uvedené v prípade vzniku škody je potrebné kontaktovať príslušného užívateľa poľovného revíru, v ktorom sa poľovné pozemky, na ktorých škoda vznikla nachádzajú. Zoznam užívateľov poľovných revírov a kontakty na ich štatutárnych zástupcov, prípadne poľovníckych hospodárov sú k dispozícii na Obvodnej poľovníckej komore Banská Bystrica, Tr. SNP 14, Banská Bystrica (kontakt 048/4141777) alebo na Obvodnom lesnom úrade Banská Bystrica, Skuteckého 19, Banská Bystrica (kontakt 048/4723760).

V období od posledného vydania Ponického spravodajcu sa krásneho životného jubilea dožili títo naši spoluobčania:

Blahoželáme!

60 rokov:

Ondrej Černý, Na Hlinku č. 328.

70 rokov:

Milan Suchý, Dolná ulica č. 146

Anna Poliaková,

Družstevná ulica č.175

Anna Tanušková, Dolná ulica č. 89

Anna Dišková, Ponická Cesta č. 5.

80 rokov:

Pavel Šávolt, Nám. Š. Žáryho č. 157
Anna Lenárová, Na Vladárke č. 78.

Všetkým jubilantom srdečne blahoželáme a prajeme ešte veľa krásnych rokov prežitých v zdraví, šťastí a spokojnosti v kruhu najbližších. Živio!

DETSKÝ FOLKLÓRNY FESTIVAL

MLYNA

foto: Mgr. Jana Turčanová

Bola raz jedna rázovitá obec a v tejto krásnej podhorskej dedine pred pätnástimi rokmi skrsla myšlienka ukázať svoje bohatstvo širokému svetu. Aj takto by sa dali opísať začiatky najväčšieho, vrcholného podujatia v našej obci, ktorým je detský folklórny festival „Zdola ponickýho mlyna“.

Veru, už po pätnásty krát ožil športový areál v lokalite Horedolinie za zvuku mnohých huslí, cimbalov, dupotu čižiem, krásneho hovoreného slova a spevu domácich folkloristov i početných hostí z blízkeho i ďalekého okolia,

Okrem okrúhlych narodenín mal tento festival viacero výnimočných momentov: jedným z nich bez pochyby bolo takmer ideálne počasie, ktoré nás všetkých veľmi potešilo. Ale tým najdôležitejším momentom bol krásny program, ktorý si okrem domácich ponických súboristov (FS a DFS Poničan) pre početné publikum pripravili folklórne telesá z Hrochote (FS Hrochoťan), Banskej Bystrice (DFS Radosť), Plachtiniec (FS Bažalička), Detvy (DFS Ratolesť), či Bratislavy (DFS Prvosienka).

Všetkých účinkujúcich nemožno menovať, no každý z nich v nás zanechal svoju osobitnú spomienku. Veľký úspech zožal aj záverečný hosť tohto ročníka – Ľudová hudba Ondreja Molotu a jej sólisti. No najpodstatnejšou súčasťou júnového festivalového víkendu boli deti, ktorým je toto podujatie venované.

NÁŠ NAJMILŠÍ FESTIVAL

„Jeden z najkrajších detských festivalov na Slovensku“ – aj takto nás ohodnotili hostia, ktorí každý rok brázdia Slovensko a zúčastňujú sa najrôznejších podobných podujatí. Preto úprimne a so cťou ďakujeme nesmierne šikovnému a obetavému tímu organizátorov na čele s Obcou Poniky, dlhé roky pracujúceho pod vedením Miroslava Šávolta st., ktorý už po pätnásty krát dokázal zaplniť náš športový areál veľkým publikom i vynikajúcou atmosférou.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa o náš festival a prítomných starali počas celých dvoch dní druhého júnového víkendu – pomocnému personálu, podnikateľom i všetkým, ktorí sa postarali o skvelú sobotňajšiu zábavu. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí dedičstvo starých materí vyložili do svojich okien, povešali na ploty... Veríme, že takúto krásnu oslavu pripravíme nášmu festivalu aj o minimálne ďalších pätnásť rokov. Všetko najlepšie a tešíme sa na ďalší ročník DFF „Zdola ponického mlyna!“

Mgr. Jana Turčanová

foto: Mgr. Roman Mikušinec

Medzinárodný deň detí

Dňa 4. júna 2011 zorganizovalo Občianske združenie „Ponickje deti“ v spolupráci s Radou školy a Radou rodičov pri ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Ponikách a Obcou Poniky na futbalovom ihrisku ŠK OPL Poniky pri príležitosti MDD športový deň pre deti z ponickej základnej a materskej školy. Počasie nám tohto roku naozaj prialo, zašportovať si prišlo až 110 detí rôznych vekových kategórií. Malí i tí väčší s veľkým nadšením prešli všetkými stanovišťami.

Program spestril aj Dobrovoľný hasičský zbor v Ponikách, ktorý deťom ukázal prácu s hasičským autom a striekačkou. Ďalším spestrením bolo maľovanie sadrových odliatkov vodovými farbami, ktoré si malí umelci mohli vziať domov na pamiatku. Novinkou bolo aj maľovanie na tvár. Šikovná pani Janka Kohútová s dcérou Dominikou deťom vyčarili na tvárach tigra, piráta i iné pekné motívy.

Deti si po jednotlivých stanovištiach podľa svojho výkonu zbierali body, ktoré si následne vymenili vo veľkom stánku za hračku. Po športovom vyžití si pochutili na občerstvení. Celá akcia sa mohla zorganizovať len za pomoci obetavých ľudí a sponzorov. Preto sa chcem touto cestou poďakovať aktívnym rodičom, pánovi starostovi, pedagogickému zboru ZŠ s MŠ Poniky a sponzorom: Obci Poniky, firme Be3, s. r. o., firme Agrio – postrekovače, spol. s r. o., firme Mc Donald`s Banská Bystrica, firme Doka Banská Bystrica, firme Gimex, pohostinstvu PERFIS, p. Silvii Šlosárovej, p. Ladislavovi Štecovi, p. Ladislavovi Friederymu, p. Miroslavovi Šávoltovi a p. Vladimírovi Magnovi. V mene ponických detí ďakujem aj tým, ktorí pre ne pripravili výborné občerstvenie: pánom Marekovi Giertlimu, Ing. Borisovi Kánovi a Ivanovi Kmeťovi.

Ing. Jana Ondrejková, predsedníčka OZ

Oslavy MDD 2011 v Ponikách

PONICKÁ HUTA OŽIJE ŠPORTOM!

Koniec letných prázdnin, resp. začiatok školského roka už tradične v Ponickej Hute patrí športu. Výnimkou nebude ani tento rok, kedy sa dňa 3. 9. 2011 na športovom areáli za miestnym pohostinstvom uskutoční ďalší ročník nohejbalového turnaja HUTA CUP 2011, ktorý každoročne organizuje šikovný tím pod vedením p. Lubomíra Kaplána. V pláne je aj zorganizovanie ďalšieho ročníka amatérskeho volejbalového turnaja, ktorého organizátorom je MS SČK pod vedením Ing. Aurela Hrušovského. Bližšie informácie o týchto podujatiach budú v čase aktuálnosti zverejnené na plagátoch. Všetkých priaznivcov športu i tých menej športovo zdatných pozývame na už tradične dobré hutnícke podujatia, pri ktorých nikdy nie je núdza o dobrú atmosféru, skvelé občerstvenie a vynikajúcu zábavu!

Mgr. Jana Turčanová

POZÝVAME VÁS NA LAZFEST!

Dňa 20. augusta 2011 sa na športovom areáli v lokalite Rakytina v časti našej obce Ponická Lehôtka uskutoční ďalší ročník country festivalu pod holým nebom LAZFEST. Aj tento ročník prinesie divákom kopu dobrých vystúpení, vynikajúce občerstvenie, skvelú zábavu a mnoho zážitkov, o ktoré sa okrem iných postarajú viaceré známe kapely, ako napríklad Colorado či Batoh.

Podrobnejšie informácie si môžete pozrieť na plagátoch, ktoré budú v najbližších dňoch umiestnené na verejne dostupných miestach v rámci celej našej obce. Organizátorom pod vedením p. Milana Mikitu z Ponického mlyna prajeme okrem dobrého počasia aj veľa divákov a tešíme sa na toto krásne podujatie, na ktoré vás všetkých srdečne pozývame! (RR)

V PONIKÁCH VZNIKNE CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Obec Poniky chce na svojom území aktívne podporovať deti a mládež. Nakoľko finančná situácia v súčasnej spoločnosti ako aj vo verejnej a štátnej správe nie je práve najlepšia, snaží sa aj vedenie obce získať čo najviac finančných zdrojov na to, aby sa obec zmodernizovala a aby sa dôstojne postarala o svojich obyvateľov.

Z tohto dôvodu vedenie obce prerokovalo s pánom Mgr. Pavlom Babicom, štatutárnym zástupcom občianskeho združenia Vidiek a mládež, možnosť zriadiť Centrum voľného času v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona a následných vyhlášok musí mať Centrum voľného času sídlo v školskom zariadení, čím je v prípade obce Poniky Základná škola s materskou školou Štefana Žáryho. Pani riaditeľka Mgr. M. Janovčíková, starosta obce pán Mgr. Samuel Bračo, ako aj poslanci Obecného zastupiteľstva schválili prenájom predmetných priestorov na základnej škole pre účely zriadenia Centra voľného času v obci Poniky.

Plánovaný začiatok činnosti tohto centra je 1. 9. 2011. Centrum voľného času plánuje realizovať svoju mimoškolskú činnosť s deťmi a mládežou do 15 rokov veku života a to zriadením záujmových krúžkov, využitím existujúcich záujmových krúžkov - práve s deťmi a mládežou žijúcou v obci Poniky a v jej blízkom okolí. Tak isto plánuje využiť kapacity pedagogických zamestnancov základnej školy, miestnych občianskych združení, záujmových združení, futbalového klubu, folklórneho súboru, turistov a podobne.

Využitie kapacít, resp. podporu a spoluprácu plánuje primerane zazmluvniť, podporiť po odbornej aj finančnej stránke.

Pokiaľ Centrum voľného času začne svoju činnosť v obci Poniky, v plánovanom termíne budú jeho odbornými a THP pracovníkmi obyvatelia obce Poniky, čím dôjde k zvýšeniu zamestnanosti. Zároveň časť rozpočtu Centra voľného času v zmysle VZN č. 1/2011 sa stane súčasťou rozpočtu obce Poniky.

Navyše Centrum voľného času bude finančne a odborne podporovať kultúrne, športové a školské aktivity realizované na území obce. V súčasnosti Obec Poniky intenzívne rokuje s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o udelení výnimky na prevádzku Centra voľného času a to tak, aby CVČ začalo svoju činnosť už od 1. 9. 2011.

Mgr. Roman Mikušinec

VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA

Počas uplynulého obdobia sme sa stretli v uliciach našej obce s rôznymi názormi, konštatovaniami i otázkami, ktoré sa týkali vodozádržných opatrení v našej obci. Viac sme zisťovali priamo u starostu našej obce, p. Mgr. Samuela Brača a prednostu Obecného -úradu v Ponikách, p. Mgr. Romana Mikušinca, ktorým zároveň ďakujeme za ochotu a čas na rozhovor.

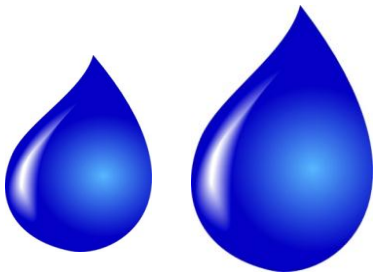

Našich občanov by zaujímalo, z akých finančných zdrojov sú hradené práce na projekte „Vodozádržné a revitalizačné práce“ v katastri obce Poniky?

Prednosta: Projekt „Vodozádržné a revitalizačné opatrenia“ vyhlásil Úrad Vlády SR, ktorý na tento projekt vyčlenil potrebné finančné zdroje. Obec Poniky neprispieva na realizáciu týchto prác žiadnou finančnou čiastkou. To znamená, že Obec to nestojí nič. Ľudia, ktorí sú zamestnaní v rámci projektu majú mzdu hradenú z 95 % z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a z 5 % z Úradu vlády SR. Samozrejme, v plnej výške aj s odvodmi za zamestnávateľa.

Starosta: Presne tak, projekt sa realizuje s finančnou podporou Úradu vlády SR, pričom potrebné finančné zdroje na projekt boli vyčlenené z rezervy predsedníčky vlády, pani Ivety Radičovej. Okrem Poník sa tieto práce uskutočňujú v ďalších 199 obciach na Slovensku. Občania, ktorí realizujú tieto práce sú nezamestnaní a realizáciou projektu sa im dala možnosť zapojiť sa do pracovného života. Neverili by ste, ako viacero týchto rôznorodých ľudí vytvorilo jeden úžasný tím, ktorý sa s veľkým nasadením púšťa do riešenia problémov. Mnohí z nich dokonca pracujú cez víkend a opravujú časti, ktoré sa buď poškodili, alebo ich bolo treba dokončiť a to bez nároku na nejakú ďalšiu mzdu alebo odmenu.

Určite všetkých zaujíma, či výber dodávateľa na tieto práce bol uskutočnený na základe verejnej súťaže?

Starosta: Áno, Obec postupovala v tomto prípade presne v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a na celý predmet zákazky bola vyhlásená verejná súťaž. Súťažné podklady boli dodané priamo Úradom vlády SR, ktorý nás zaviazal aj vyhlásením súťaže najneskôr do 31. 3. 2011.

ROZHOVOR: VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA

Prednosta: Súťaž bola vyhlásená prostredníctvom webovej stránky obce Poniky a to 30. 3. 2011, o čom sme, samozrejme, informovali Úrad vlády SR. V informáciách o súťaži, ktorá je mimochodom stále uverejnená na webovej stránke obce Poniky, bolo uvedené, že obhliadka miesta (katastra) súťažiacimi je povinná a trvala od 5. 4. 2011 do 15. 4. 2011, pričom uchádzači mohli svoje ponuky predkladať najneskôr do 20. 4. 2011.

Kto vypracoval súťažné podklady?

Starosta: Podklady do súťaže boli vypracované Úradom vlády SR, ktorý nám ich poslal so všetkými prílohami a my sme tam len doplnili identifikátory obce a celé, tak ako bolo vrátane návrhu zmluvy, sme zverejnili na webovej stránke.

Prednosta: Rád by som podotkol, že pred vyhlásením súťaže bolo inicializované rokovanie na úrovni obce. To sa uskutočnilo dňa 23. 3. 2011. Prehliadka terénu za účasti OPL, spol. s r. o., Obce Poniky a zástupcu ObZ, sa uskutočnila dňa 24. 3. 2011. Na základe nej sa vytipovali záujmové lokality.

S kým sa rokovalo a kto sa zúčastnil prehliadky?

Starosta: Na rokovanie o projekte boli prizvaní: pán Ing. P. Dratva (AG Poniky), pán Ing. R. Resl (OPL, spol. s r. o.), pán Ing. Milan Králik (ObZ), pán Ing. D. Králik (ObZ a protipovodňová komisia), Ing. S. Kaplánová (OcÚ), Ing. J. Ondrejková (OcÚ). Porady som sa zúčastnil aj ja, aj Mgr. R. Mikušinec. S výnimkou p. Ing. M. Králika sa porady zúčastnili všetci prizvaní.

Prednosta: Témou rokovania bolo zoznámenie sa s problematikou a podmienkami projektu, prerokoval a navrhol sa harmonogram projektu, proces a podmienky verejného obstarávania, kritériá pre výber subjektov a navrhol sa termín obhliadky terénu. Prehliadky sa zúčastnil pán starosta, Ing. D. Králik, Ing. R. Resl, p. J. Lakatoš a ja. V rámci prehliadky sa zaznačili všetky problémové miesta a tie sa následne poskytli aj uchádzačom o zákazku.

Kto sa zapojil do súťaže a s akým výsledkom?

Starosta: O súťaž prejavilo záujem päť firiem, avšak reálne podklady predložili iba dve firmy - a to Prospect, spol. s. r. o. z Nových Zámkov a ŠP-Ekomont s. r. o. z Poník. Obe firmy sa zúčastnili aj povinnej prehliadky a obe splnili všetky stanovené podmienky. Víťazom súťaže sa stala firma ŠP-Ekomont s. r. o., ktorá vyhrala s rozdielom iba 0,01 €.

Kto kontroloval výsledky súťaže?

Starosta: Všetky materiály zo súťaže, súťažné podklady ako aj súťažné ponuky, boli zaslané na kontrolu na Úrad vlády SR. Ten ich prekontroloval, vrátane kontroly projektovej dokumentácie. Neboli vznesené žiadne námietky, čo znamená že bolo všetko v poriadku a najmä transparentné. Vďaka pozitívnemu výsledku tejto kontroly s nami Úrad vlády SR podpísal zmluvu o poskytnutí dotácie. Materiály boli pripravené na prehliadnutie aj pre poslancov ObZ.

Prebehlo nejaké predrokovanie, konferencia alebo niečo podobné?

Starosta: Áno, samozrejme. Zúčastnili sme sa odbornej prehliadky vybudovaných vodozádržných opatrení v obci Ťahanovce pri Košiciach. Mali sme možnosť osobne prejsť jednotlivé vybudované vodozádržné diela, ako aj diskutovať s odbornými pracovníkmi Úradu vlády SR.

Čo sa má projektom dosiahnuť?

Prednosta: Cieľom projektu je vytvoriť minimálne 30 000 m^3 vodozádržných prvkov. Tieto prvky by mali cyklicky zadržiavať dažďovú vodu. Konečným efektom by tak malo byť zníženie dopadu lokálnych povodní a zníženie miery povodňových rizík v spádovom území susedných obcí. Zároveň by došlo k zvýšeniu zásob podzemnej vody, čím by sa posilnila výdatnosť prameňov a zlepšili by sa prietoky na drobných vodných tokoch.

Ďalším výsledkom by malo byť zlepšenie výparu vody a posilnenie fotosyntézy, čo by malo mať kladný dopad na tzv. lokálne obdobia sucha. Samozrejme, dôsledkom by malo byť aj zníženie vodných eróznych procesov na orných pôdach.

Ktoré časti našej obce alebo lokality sú do projektu zahrnuté?

Starosta: V projekte sú navrhnuté vodozádržné prvky, ktoré sú systematicky rozmiestnené na území celého katastra obce. Práce sa zrealizujú v okolí Ponickej Lehôtky, Poník i Ponickej Huty. Podotýkam, že všetky vodozádržné prvky sa realizujú výlučne na pozemkoch vo vlastníctve obce.

Aké prvky, respektíve diela sa vybudujú?

Prednosta: V projekte, ktorý vypracoval dodávateľ je zahrnutých veľmi veľa rozmanitých prvkov, ktoré sú členené na osem regiónov. Patria sem hrádzky z prírodného materiálu, zasakovacie ryhy a pásy, zasakovacie jamy, mokrade, výsadba vegetačného krytu a zalesňovanie.

Ako sa vykonáva kontrola už zrealizovaných vodozádržných prvkov?

Starosta: Proces kontroly je v tomto prípade viacnásobný. Hlavnú kontrolu vykonáva Úrad vlády SR a to nielen po stránke finančnej, ale aj vecnej. Skontrolovať nás už bolo aj Povodie Hrona, ktoré skonštatovalo, že všetko je tak ako má byť. Ďalšia kontrola je z radov poslancov, ktorí na tento účel vytvorili samostatnú komisiu. Za obecný úrad vykonáva aktívnu kontrolu, takmer každý deň, prednosta obecného úradu.

Prednosta: Presne tak, denne sa týmto prácam venujem približne štyri hodiny, aktívne chodím do terénu a dávam pozor na to, aby boli jednotlivé prvky vybudované v zmysle metodiky Úradu vlády SR, ktorá nám bola na tieto účely pridelená.

Zapájajú sa poslanci do kontroly?

Starosta: Áno, zapájajú. Každý mesiac sa zo strany obecného úradu navrhujú kontrolné dni, na ktoré sú poslanci z kontrolnej komisie pozývaní. Posledný kontrolný deň mesiaci júl bol 28. 7. 2011.

Kto zodpovedá za realizáciu?

Starosta: Dodávateľ vodozádržných a revitalizačných opatrení v zmysle vykonávaných kontrol.

Množia sa nám otázky, že niektoré diela sa budovať nemusia tam kde sú?

Starosta: Rozmiestnenie jednotlivých prvkov v krajine je viazané na projekt, ktorý bol odborne posúdený krajinným ekológom na Úrade vlády SR. Aj keď sa môže zdať, že niektoré prvky sú umiestnené tak, že z protipovodňového hľadiska nemajú význam, nie je to tak. Hlavnou úlohou projektu je vybudovať prvky, ktoré zadržia vodu v krajine a tým sa zníži riziko vzniku katastrofického sucha, stabilizuje sa ekosystém a zlepší sa hydrologický režim.

Povodne sú práve z väčšej časti výsledkom zlého hydrologického režimu a následkom dlhšie trvajúceho sucha. Vybudovaním určitého systému vodozádržných prvkov v krajine dôjde k zmene mikroklímy danej oblasti a tým pádom majú tieto práce aj protipovodňový efekt.

Prednosta: Presne tak, navyše každý z týchto prvkov je orientovaný tak, aby bol v strede údolnice, ktorá smeruje na obec. Treba si uvedomiť, že jednotlivé prvky, ktoré sa budujú sú dimenzované na extrémny hodinový dážď v trvaní jednej hodiny s celkovým úhrnom zrážok 100 mm, a to v ktoromkoľvek mieste katastra. Tento typ zrážky je už v súčasnosti pomerne bežný. Jednotlivé prvky sú v krajine účelne rozmiestnené a to tak, aby po ich definitívnom odovzdaní do užívania vytvorili útvar podobný pavučine vodozádržných prvkov, ktoré de facto budú obklopovať obec.

Niečo na záver?

Obaja by sme sa chceli úprimne a z celého srdca poďakovať všetkým, ktorí sa podieľajú na stavbe vodozádržných prvkov, nakoľko pracujú veľmi zodpovedne a s naozaj veľkým zápalom. Bez ich nasadenia by obec vôbec nevedela tento zámer zrealizovať. (RR)

PROSTREDIE OKOLO NÁS

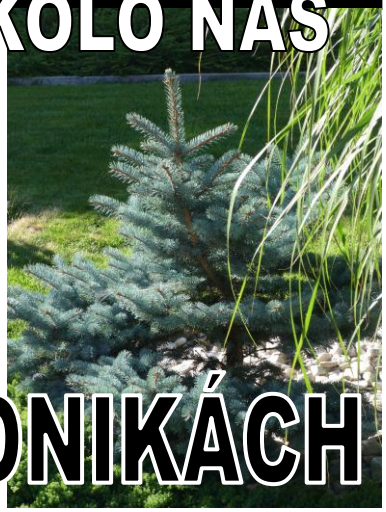

PERLA PRI PONIKÁCH

V každom čísle Ponického spravodajcu venujeme pár riadkov prírodným krásam, ktoré sa nachádzajú v našom bezprostrednom či vzdialenejšom okolí. Tentoraz sme si „na mušku“ vzali jedno veľmi vzácne územie, o ktorom však, žiaľ, mnohí z nás majú len minimálne vedomosti, a síce Ponický kras, resp. Ponickú jaskyňu.

Autormi týchto informácií sú p. Ing. Ľuboš Hraško a p. Richard R. Senček. Pozrime sa teda bližšie na to, čo mnohí geológovia právom označujú za „Perlu pri Ponikách“...

Oblasť Poník je známa ako bohaté nálezisko zlata, medi, olova, železa i iných dôležitých rúd. Okrem toho sa v jej okolí nachádza niekoľko krasových území, z ktorých je najvýznamnejšia oblasť Drienku. A práve tu bola objavená aj Ponická jaskyňa, pozoruhodný prírodný výtvor s ťažkým osudom. Nachádza sa tu krasový priestor s množstvom krasových jám, prameňov, ponorom a vyvieračkou, ktorý má rozlohu približne 6 km. Geológovia túto jaskyňu objavili dňa 28. apríla 1968. A zrejme by bola ostala len ďalším zápisom, keby nebola vyzdobená aragonitmi...

Z celého tohto jaskynného systému je v súčasnosti známa a zdokumentovaná len nepatrná časť, pričom tieto vzácne prírodné úkazy poznáme pod názvami Ponická jaskyňa, Starý Drienok, Jaskyňa pri šachte, Medená jaskyňa... Okrem nich je známych ďalších 22 otvorov do podzemia vo forme chodieb a priepastí. Najväčšou a najznámejšou z nich je nepochybne Ponická jaskyňa. Je to riečna ponorná jaskyňa s aktívnym vodným tokom. V tejto jaskyni bol v roku 1999 nájdený zub Mamuta srstnatého.

Medzi menšie jaskyne v tejto lokalite patrí Feďova jaskyňa s nálezmi stredovekých baníckych nástrojov a Jaskyňa lovcov medveďov, v ktorej bolo nájdené osídlenie z mladšej doby kamennej. Všetky tieto jaskyne vytvorila voda, ktorá sa do podzemia dostáva ako voda zrážková, alebo ako voda riečna. Voda sa po svojej ceste podzemím po určitom čase objaví vo vyvieračkách alebo krasových prameňoch. Najväčšou vyvieračkou Ponického krasu je Oravecká vyvieračka – Veľké žriedlo na južnom úpätí Drienku.

Jej výdatnosť je veľmi premenlivá a kolíše sa od 13 do 200 litrov za sekundu. V doline 500 m západne od tejto vyvieračky sa nachádza krasový prameň Malé žriedlo s výdatnosťou 2 až 20 litrov za sekundu. Okrem neopísateľnej krásy sa však toto územie smutne pýši veľkým znečistením. Už pri jej objavení jaskyniari zistili, že voda je veľmi znehodnotená výkalmi a močovkou. Počas totalitného režimu sa s týmto stavom veľa robiť nedalo, a tak sa, žiaľ, naša jaskyňa dostala na čelo najznečistenejších jaskýň Slovenska. Čo dodať na záver? Azda najlepšie to vystihujú slová p. Ing. Ľuboša Hraška:

„Všetky tieto poznatky sa mi podarilo zhromaždiť za dvadsať rokov speleologického prieskumu v okolí mojich rodných Poník, avšak preskúmanosť tohto územia by mohla byť väčšia, keby sa tejto činnosti venovalo viac ľudí. Väčšiu pozornosť by si zaslúžila aj ochrana tohto jedinečného územia, lebo je stále ohrozované ľudskou činnosťou. Najväčšie nebezpečenstvo hrozí od ťažby nerastných surovín. Uprostred Drienku je preskúmaných a k ťažbe pripravených 79 mil. ton vysokopercentného vápenca.

K zrušeniu chráneného ložiskového územia, ktoré je tu vyhlásené, môže prispieť aj objavenie a zdokumentovanie jaskyne, ktorá sa pod ním určite nachádza. Nanešťastie sa doteraz robilo všetko možné pre to, aby k tomu nedošlo. Napríklad – upchávanie a zasýpanie možných vchodov do podzemia odpadom, hnojom, čerpanie hnojovice na vrchol Drienku, ako aj bránenie vyhláseniu ochranného pásma v okolí Ponickej jaskyne. Verím, že ponické podzemie nás ešte prekvapí svojimi tajomstvami a podarí sa nám ich uchovať aj pre budúce generácie.“

Desať otázok pre...

V poslednom čísle Ponického spravodajcu sme uverejnili rozhovor so zástupcom starostu našej obce, p. Ing. Milanom Králikom. Tentoraz sme si za „terč“ našich otázok vybrali jeho brata, poslanca Obecného zastupiteľstva v Ponikách, Ing. Dušana Králika.

Ing. Dušana Králika, poslanca Obecného zastupiteľstva

1. Ako mladý a študujúci človek ste mali možnosť vidieť viacero krásnych kútov nášho Slovenska i sveta. Prečo ste sa rozhodli natrvalo sa usadiť práve v rodnej obci?

1. Človek si rodisko nevyberie, ale určite si môže vybrať miesto v ktorom žije. Ja mám to šťastie, že môžem bývať a pracovať na mieste, kde som vyrastal. Často cestujem do zahraničia a mám možnosť porovnávať miesta, ktoré navštívim práve s Ponickou Hutou, ponickým chotárom, Slovenskom, a pri tomto porovnaní som rád, že žijem práve tu. Je to moje miesto pre pokoj v duši.

2. Bývate v časti Ponická Huta, kde žijete prakticky celý život. V čom vidíte kladné a v čom záporné stránky tejto časti našei obce?

2. Kladnou stránkou je vzdialenosť Ponickej Huty od krajského mesta Banská Bystrica. Obec je odklonená od hlavných ciest, dopravných uzlov. Okolitá príroda tak netrpí, nemusí znášať následky modernej doby, smogu, exhalátov a pod. Zápornou stránkou je opakujúce sa riziko povodní a záplav v obci Ponická Huta, ktoré treba akútne riešiť.

3. Mnohí o Vás vedia, že prakticky od útleho veku ste pracovali na rozvoji svojej rodnej obce. Pomáhali ste spoluzakladať Klub pohybovej kultúry v starej škole, aktívne ste prispeli k vybudovaniu športového areálu na Ponickej Hute. Aké sú Vaše vízie rozvoja tejto časti našej obce do budúcnosti?

3. Ako mladý chlapec som sa s mojim otcom zúčastňoval na rôznych akciách v obci, ktoré napomáhali k jej rozvoju a napredovaniu. Bol som presvedčený o tom, že koľko úsilia dá moja generácia do spoločných projektov pre obec, v takej istej miere to dostaneme späť od mladej nastupujúcej generácie. A preto moja vízia je vytvoriť mládeži také podmienky, aby mohli pokračovať v kultúrnom, spoločenskom a športovom rozvoji Ponickej Huty v dôstojných podmienkach.

„Bol som presvedčený o tom, že koľko úsilia dá moja generácia do spoločných projektov pre obec, v takej istej miere to dostaneme späť od mladej nastupujúcej generácie.“

4. Poniky a ich časti sú obec s obrovským potenciálom. Čo je pre Vás v Ponikách to najvýznamnejšie – s čím by Poniky mohli preraziť vo svete?

4. Samozrejme, že Poniky ako obec majú obrovský prírodný a kultúrny potenciál. Ja však za ten najvýznamnejší považujem ľudský potenciál. Z minulosti tu treba spomenúť také osobnosti ako Gustáv Kazimír Zechenter – Laskomerský, Emil Göllner, Štefan Žáry, Matej Kosec, Ján Abrahamides Ponicenus, Samo Chalupka, Pavel Filkor, ale hlavne zo súčasných osobností Ján Palovič-Rocko, Dušan Benický a ďalší, ktorí reprezentujú Poniky svojou prácou, výrobkami a činnosťou. Týmto ľuďom patrí vďaka za to, že robia dobré meno Ponikám.

5. *V posledných komunálnych voľbách ste sa stali poslancom Obecného zastupiteľstva v Ponikách za obvod Ponická Huta. Z pohľadu tejto Vašej funkcie – aké sú teraz Vaše priority?*

5. Keď som vstupoval do komunálnych volieb ako nezávislý poslanec, poukazoval som na problémy, ktoré sú v obci často prehliadané a neriešené. Na základe týchto problémov, ako aj konštruktívnych podnetov od občanov som si stanovil základné priority pre obec Poniky, časť Ponická Huta. Tých priorít je na jedno volebné obdobie viac, ale spomeniem tie, ktoré sú schválené a sú pred realizáciou. Riešiť havarijný stav kanála na ulici Na Píle. Rekonštrukcia vykurovania Kultúrneho domu

v Ponickej Hute, zníženie nákladov na vykurovanie a sprístupnenie priestorov pre širokú verejnosť. Získavať ďalšie finančné prostriedky z fondov Európskej únie. Myslím, že definovať problém je jednoduchá vec, ale problém vyriešiť býva zložitý proces. Byrokracia odďaľuje často jednoduché a praktické riešenia problémov. .

6. Ako sme už spomenuli, za svoj trvalý pobyt ste si spolu s manželkou a dvoma dcérami vybrali svoje rodisko. Ktoré miesta a lokality na Slovensku sú pre Vás ešte lákavé?

6. Vždy ma to priťahovalo viacej ku horám a kopcom ako na roviny. Určite by som si vedel predstaviť život v Turci, Liptove alebo Orave. Sú to oblasti, ktoré veľmi rád navštevujem, pretože naše rodinné korene pochádzajú z týchto oblastí Slovenska.

7. So svojím bratom už dlhé roky úspešne podnikáte, podporujete rôzne obecné aktivity, a to napriek tomu, že v súčasnosti skôr prevládajú trendy podporovať „myšlienky z cudziny“. Čo Vás privádza k tomu, že chcete podporovať práve našu obec?

7. Som obyčajný človek, ktorý žije v Ponickej Hute, prečo by som mal podporovať niekoho, alebo niečo z cudziny, keď mám okolo seba množstvo talentovaných, vzdelaných a ochotných ľudí, ktorí si našu podporu zaslúžia...?

8. *Naši občania Vás často vídajú na bicykli i v aute. Ste teda typ činorodého človeka, ktorý sa denne pohybuje po chotári našej obce. Ako znalec nášho okolitého prostredia – čo by ste chceli zmeniť, prerobiť, čomu by ste chceli pomôcť?*

8. Pri svojich potulkách na bicykli po ponickom chotári vidím nepokosené a zanedbané lúky, pasienky a medze, na ktorých som ako chlapec strávil so starou mamou pri kosení, hrabaní a sušení sena svoje detstvo.

Chcel by som využiť potenciál našich lúk a pasienkov prostredníctvom spracovania sena na výrobu peletiek, ktoré sa vo svete dnes využívajú ako jedno z najlacnejších a najefektívnejších palív. Spracovaním tohto prírodného bohatstva vrátime krajine podobizeň našich predkov a ešte sa aj lacno zohrejeme vo vlastných príbytkoch.

„Poniky ako obec majú obrovský prírodný a kultúrny potenciál. Ja však za ten najvýznamnejší považujem ľudský potenciál.“

„Chcel by som využiť potenciál našich lúk a pasienkov prostredníctvom spracovania sena na výrobu peletiek, ktoré sa vo svete dnes využívajú ako jedno z najlacnejších a najefektívnejších palív.“

9. Každý človek má nejaké plány a ciele do budúcnosti. Aký bol Váš cieľ pri kandidatúre na poslanca Obecného zastupiteľstva v Ponikách?

9. Priniesť do Poník a Ponickej Huty projekty a investície pre zlepšenie života obyvateľov našej obce.

10. Ing. Dušan Králik – žijúci v Ponickej Hute, pracujúci v Ponikách. Čo tieto dve charakteristiky pre Vás znamenajú?

10. Som vlastne šťastný človek, ktorý nemusí denne dochádzať desiatky, stovky kilometrov za svojou prácou. Na druhej strane, musím prácu prezentovať a vystavovať aj tisícky kilometrov ďaleko. Samozrejme, rád sa vždy vrátim k svojej rodine, obci a práci.

Ďakujeme za rozhovor!

NEZABUDNEME A ĎAKUJEME

Dňa 27. júla 2011 v popoludňajších hodinách nás nečakane opustil banskobystrický biskup mons. Rudolf Baláž. Slovensko ako blesk obletela smutná správa s nezvratným obsahom... Zhruba o 16:00 hod. priamo vo svojej pracovni nás následkom rozsiahlej pľúcnej embólie opustil človek, ktorý priamo či nepriamo ovplyvnil aj životy mnohých z nás. Rudolf Baláž bol širokej kresťanskej i nekresťanskej verejnosti známy najmä svojím životným heslom „Pravda vás vyslobodí“, pričom o jeho vernosti tomuto heslu nemožno pochybovať.

Otec biskup Baláž mal osobitný vzťah aj ku našej obci. V minulosti bol priateľom bývalého ponického katolíckeho farára Stanislava Majera, ktorého na tunajšom katolíckom cintoríne aj osobne odprevadil na jeho poslednej ceste. Vo veľkej úcte mal aj náš katolícky kostol – národnú kultúrnu pamiatku a medzi našimi občanmi mal viacero dôverných priateľov. Našu obec navštívil mnoho krát, naposledy to bolo 3. októbra 2010, kedy slúžil svätú omšu pri príležitosti sedemstých narodenín ponického katolíckeho kostola - tohto skvostu slovenskej architektúry. Z jeho početných diel, ktoré počas svojho plodného života vykonal, spomenieme aspoň niektoré: Rádio Lumen, hospic a celý komplex na Belvederi, množstvo škôl a školských zariadení, renovácia početných cirkevných pamiatok, výstavba nových kostolov, rozvoj vzdelanosti, založenie knižnice a mnohé ďalšie. Na jeho osobný podnet Banskú Bystricu v roku 2003 navštívil sám pápež Ján Pavol II.

Múdre a láskavé srdce tohto pastiera naposledy odbilo v kruhu blízkych spolupracovníkov... čo viac si človek môže priať, ako nebyť v hodine smrti sám? Boh mu doprial aj túto milosť. Posledná rozlúčka so zosnulým biskupom sa konala dňa 3. augusta 2011 vo Farskom kostole v Banskej Bystrici za obrovskej účasti všetkých, ktorí prišli vzdať poslednú úctu tejto osobnosti. Otec biskup, ďakujeme za Váš pohnutý život, pevnú vieru, stálu vytrvalosť v dobrom a príklad... Ďakujem za dielo a živé svedectvo, ktoré ste po sebe zanechali. Nezabudneme!

Biskup Rudolf Baláž slúži svätú omšu v katolíckom kostole v Ponikách

HARMONIKA OSIRELA ...

Dňa 19. júla 2011 uplynul rok od chvíle, čo nás po ťažkej chorobe do večnosti navždy predišiel pán učiteľ, folklorista, vynikajúci muzikant, športovec a veselý človek, náš priateľ Mgr. Tibor Sedliak. Neúprosná choroba najskôr ubrala sily a potom si vzala všetko..., prvorodeného syna a brata, milujúceho manžela, starostlivého otca i starého otca, no predovšetkým dobrého a ochotného človeka, ktorý mal toho ešte veľa pred sebou. Veď odišiel len vo veku šesťdesiat jeden rokov.

Život nášho pána učiteľa bol naplnený predovšetkým prácou, no i záľubami. Nezabudnuteľné sú najmä chvíle, kedy chytil do rúk harmoniku a svojou vynikajúcou hrou obveseľoval našich občanov i hostí takmer na každej obecnej akcii. Ľudová hudba Tibora Sedliaka doprevádzala aj našich súboristov.

No prišiel čas a tak pán učiteľ musel navždy odložiť milovaná harmoniku a odísť tam, kam raz pôjde každý z nás. Prešiel rok a my už len spomíname, ale predovšetkým ďakujeme za činorodý život, ochotu, priateľstvo, porozumenie. Mgr. Tibor Sedliak spí svoj večný sen na evanjelickom cintoríne v Dúbravici, kde šum bazy a agátov tíši boľavý plameň každej zapálenej sviečky. Nuž, Tibko, ako sme Ťa všetci volali, nech Ti je tá podpolianska zem, ktorú si miloval väčšmi ako čokoľvek iné, ľahká...

Nezabudneme!

PONIKY A TURECKÉ NEBEZPEČENSTVO

Snáď každému obyvateľovi našej obce je dôverne známa báseň od štúrovského básnika Sama Chalupku s príslovečným názvom Turčín Poničan. Aj keď je to v podstate prepracovaná povesť, zakladá sa na skutočných udalostiach, ktorým naša obec v dávnej minulosti musela čeliť. A ako to vlastne s tými Turkami v Ponikách bolo?

Bitka pri Moháči v roku 1526 otvorila jednu z najsmutnejších kapitol dejín Slovenska i širokého okolia Poník. Takmer o tridsať rokov po tejto neslávnej bitke, ktorou si Turci otvorili cestu do kresťanského sveta, začali prepadávať aj oblasti stredného Slovenska. Už v roku 1575 sa zmocnili významného hradu Modrý Kameň a ešte v tom istom roku sa dostali až do blízkej Očovej. O dva roky neskôr prepadli Hrochoť, odkiaľ do zajatia odvliekli dvadsaťpäť ľudí a štyroch na mieste zavraždili. V tom istom čase sa dostali až do Strelník, ktoré sú od Poník len takpovediac „za kopcom“. Ponikám teda hrozilo bezprostredné nebezpečenstvo.

V roku 1578 museli spolu s okolitými obcami dokonca pristúpiť na platenie osobitnej dane Turkom – tzv. rováša. Spolu s Ponikami v tomto čase Turkom platili aj Ponická Lehôtka a Dúbravica. Keď už turecké nebezpečenstvo nehrozilo, Poničania platiť prestali, no obavy pred Turkami úplne neutíchli... Ako sa ukázalo neskôr, výpady Turkov do tejto oblasti naozaj prestali len načas. V roku 1590 Turci zopakovali svoje útoky, najskôr prepadli Dolnú Mičinú a opäť Očovú.

Mgr. Jana Turčanová

No tá skutočne najväčšia pohroma Poničanov postihla v celej svojej sile až o takmer storočie neskôr, na sviatok Troch kráľov, dňa 6. januára 1678. Turci prepadli obec a doslova ju vyplienili. Obyvatelia sa im postavili na zúfalý odpor, ale bez úspechu, lebo tento prepad neočakávali. Po odchode tureckého vojska zostali Poniky takmer úplne zničené a vyľudnené.

Podľa dostupných historických prameňov Turci pri tomto útoku na našu obec zabili 23 majiteľov domov, 34 mužov a 22 žien odvliekli do zajatia. Zajali aj 239 chlapcov a dievčat. Šesť domov zhorelo do základu. Celková škoda na domoch bola 1250 zlatých. Odvliekli aj 33 koní v hodnote 396 zlatých. Nespálené domy Turci vyrabovali, zobrali najmä šatstvo, peniaze, rozličné domáce nástroje a potraviny. Obyvatelia, ktorí sa zachránili útekom do hôr, si so sebou nič nestihli zobrať a teda ani zachrániť. Celková škoda spolu s vyrabovaním kostola a fary predstavovala 7732 zlatých a 40 denárov.

Poničania, ktorým sa podarilo zachrániť v horách, sa postupne vracali domov. Podľa údajov od správcu ľupčianskeho panstva sa však vrátilo len 46 ľudí. Boli to zväčša starci... Na vykúpenie unesených osôb bola len malá nádej a Poniky sa dlho nemohli hospodársky povzniesť. Šťastím v nešťastí však bolo, že Poniky boli vyplienené takmer na konci tureckej nadvlády v Uhorsku, pretože už v roku 1683 utrpeli Turci v bitke pri Viedni rozhodujúcu porážku. Takto sa skončilo ohrozenie ľudu Zvolenskej kotliny a súčasne aj plienenie a rabovanie Slovenska.

Zostali tu však nadlho výrazné stopy tohto pustošenia – vyčerpaný ľud, schudobnelé mestá, spustošené obce a medzi nimi aj veľmi zničené Poniky. Napriek tomuto nešťastiu to boli práve turecké vpády, ktoré Poniky preslávili..., veď napokon Turčína Poničana s prehľadom recitujú aj Slováci vysťahovaní do Srbska či iných krajín.

Vážime si tradície...

V Ponikách má domáci textil a jeho využitie v živote obyvateľov bohaté tradície. Ľudová výšivka je veľmi výrazným prejavom ľudového umenia, a to obzvlášť v regióne Podpoľanie. Má svoje korene v hlbokej minulosti, pričom prekonala rôzne prejavy ľudovej tvorivosti. Z vyšívaného textilu napríklad možno zistiť, aké historické a kultúrne vplyvy prúdili v krajine, do akej sociálnej vrstvy boli postavení jeho majitelia i nositelia.

Ponická výšivka

Výšivky boli aj v Ponikách pôvodne len výsadou bohatších vrstiev obyvateľstva. Bolo však len prirodzené, že postupom času začali dedinské dievčence uplatňovať nadobudnuté výšivkárske zručnosti aj na vlastnom oblečení a nielen na odevoch, ktoré vyšívali pre bohaté panie. Títo chudobnejší ľudia však nemali peniaze na drahé textílie, preto sa museli uspokojiť s domácimi tkaninami (ľanové a konopné plátno).

V minulosti aj vyšívali ľanovou alebo konopnou priadzou, ktorú pomocou rastlinných farbív farbili na základnú žltú, modrú a červenú farbu. Vyšívanie ešte aj dnes dokonale ovláda viacero ponických žien, pričom najviac je toto umenie viditeľné práve na farebnom ponickom kroji. Výšivkou je totiž ozdobená takmer každá jeho časť. Ornament na ženskom kroji zobrazuje zväčša pestré kvety, na mužskom kroji sa zase stretávame s rôznymi geometrickými tvarmi.

Vyšívačky na tieto priam umelecké diela používali rôzne techniky. Najčastejšie sa používala tzv. retiazková technika. Okrem nej sa vyšívalo aj inými spôsobmi, napr. výšivka naplno, výšivka na dierky, vyrezávaná výšivka a rôzne mriežky. S korálkami našívanými do rôznych vzoriek sa stretávame pri výzdobe kápky.

Nemožno pochybovať o tom, že toto umenie, ktoré si náš ľud počas mnohých stáročí vytvoril, odzrkadľuje jeho veľký zmysel pre krásu, ktorú vyjadruje vo všetkých formách a tvaroch na svojich výrobkoch. Kiež by sa nám podarilo toto dedičstvo a šikovnosť rúk preniesť aj na nasledujúce generácie, lebo máme byť na čo hrdí...

Dušan Benický

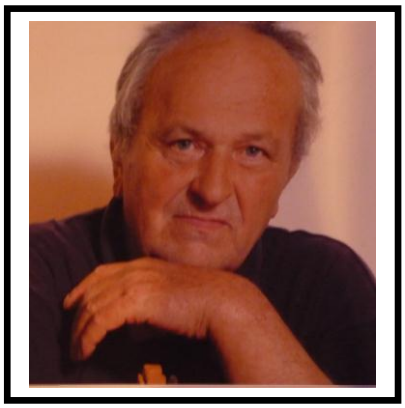

Maliar, rezbár a sochár žijúci v Ponickej Hute

O predošlých hosťoch tejto rubriky možno s trochou nadsázky povedať, že „Poniky ich dali a šíry svet vzal"; pán Dušan Benický je, naopak, vzácnym darom „šíreho sveta" našim končinám. Dnes býva, čo by kameňom dohodil - nech už si to namierite z hociktorého kúta našej malebnej trojdedinky. Ak chodievate do hutníckeho kostolíka, na jeho maľby sa môžete dívať i každý deň. A ak v hĺbke duše milujete vidiek, prírodu a ozvenu hlasov ovečiek vo vrchoch, istým spôsobom ste s nimi spojení stále.

Pán Dušan Benický sa narodil 9. júna 1949 v hornooravskej obci Trstená. Už odmala prechovával hlbokú náklonnosť k prírode a životu s ňou spätému, a i preto sa po absolvovaní základnej školy v Žiline a Banskej Bystrici rozhodol pre štúdium na Strednej ovčiarskej škole v Záblatí pri Trenčíne.

Svoje prvé obrázky na sklo začal maľovať začiatkom sedemdesiatych rokov a v tejto dobe ležia aj počiatky jeho rezbárskej práce – drevené sochy, reliéfy či valaský riad. Podnety pre prácu čerpal spočiatku z tradičnej stredoslovenskej maľby na sklo, no aj vtedy maľoval veľmi svojsky a vždy obsiahol vo svojom diele niečo nové, originálne a dosiaľ nestvárnené.

Veď námety nachádzal všade vôkol seba a rovnako aj vo svojom vnútri. Vo svojich maľbách často stvárňuje biblické témy; mnohokrát (a zakaždým inak) spracoval najmä námet Adama a Evy, ale tiež napríklad ukrižovanie a utrpenie Ježiša Krista.

Častým hrdinom jeho „príbehov na skle" je postava pastierika obklopená skupinkou kôz, kráv alebo oviec. Obzvlášť krásnym momentom jeho malieb sú výjavy, kde zvieratká – takto stvárnené ako chápajúce, vnímavé bytosti – bdejú nad bezpečným spánkom svojich ľudských pánov.

Tento motív nájdeme napríklad v obrázku, ktorý pán Benický v rámci cyklu *Pocta osobnostiam*, venoval slovenskému básnikovi Milanovi Rúfusovi, a ktorý je považovaný za jedno z najlepších diel slovenskej insitnej tvorby. Pri menovaní konkrétnych diel nemožno nespomenúť obrazy s námetom krížovej cesty v katolíckom kostole v Ponickej Hute z roku 2000, ktoré sú prvou sakrálnou výzdobou pána Benického v interiére vidieckeho kostola.

No rovnako ako nájdete jeho diela v tunajšom kostolíku, môžete ich nájsť aj v početných múzeách a galériách na Slovensku a v Českej republike. Pán Benický od roku 1974 spolupracuje s Ústredím ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV), ktoré mu v roku 1978 udelilo prvú cenu v súťaži výrobcov za reliéfne vyrezávaný figurálny piest. O tri roky nato mu bol udelený titul majstra ľudovej umeleckej výroby. Z novších úspechov spomeňme napríklad ocenenie Liptovského osvetového strediska za kolekciu obrazov maľovaných na skle (2002) či prvenstvo na súťažnej výstave O Slosiarov nožík, kde vystavoval drevené artefakty.

Popri vlastnej umeleckej činnosti pán Benický pomáha aj rozvoju regionálneho výtvarného umenia, napríklad prostredníctvom projektu *Valaská škola – krásy stodola*, ktorý sa uskutočnil v dvoch ročníkoch v rokoch 2001 a 2002. Jeho cieľom bolo predstaviť tvorbu dosiaľ neznámych autorov stvárňujúcich námety s duchom valaského života.

Zdroj informácií a foto: kniha *Dušan Benický* (Pišútová, Pastieriková, 2010).

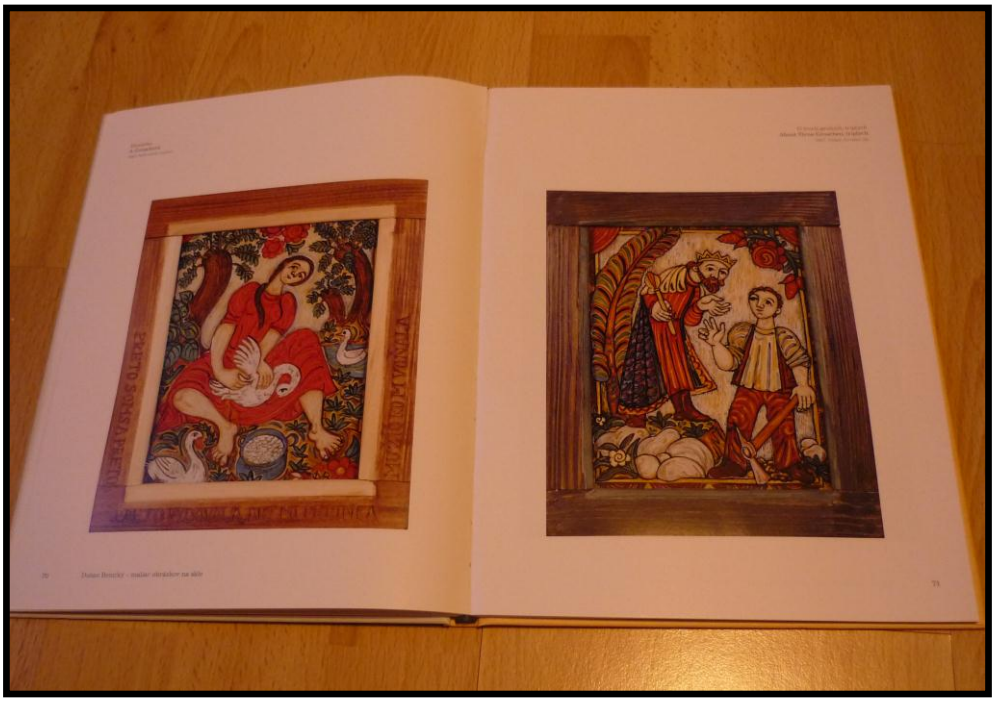

Ukážka z publikácie *Dušan Benický* (napísali Irena Pišútová a Marta Pastieriková), ktorú v roku 2010 vydalo Ústredie ľudovej umeleckej tvorby (ÚĽUV),

Poniky stále známejšie

ČASŤ I.

V rubrike *Poniky vo svete* sa čitateľom Ponického spravodajcu snažíme prinášať aktuálne správy o propagácii našej obce medzi širokou verejnosťou. Neustále sa stretávame s tým, že informácie o našej obci sa šíria stále ďalej a ďalej..., a to tými najrôznejšími spôsobmi. V posledných dňoch sme sa opäť dozvedeli niečo nové a je nám cťou podeliť sa o tieto informácie s našimi občanmi.

Jedna zo zmienok o Ponikách, resp. o ponickom katolíckom kostole, sa na naše veľké prekvapenie objavila v knihe ***Divy Slovenska***, ktorá vyšla v roku 2009 vo vydavateľstve IKAR Jej autormi sú **Ernst Hochberger** a svetoznámy fotograf **Karol Kállay**, ktorí v tejto knihe skĺbujú dva zorné uhly: zorný uhol fotografa, ktorý sa presadil vo svete, a predsa sa mu nezačala máliť slovenská realita a zorný uhol príslušníka národnosti Nemcov, pre ktorých Slovensko vždy bolo i je domovinou. Je to pohľad tak trochu zvonka, no zároveň i zvnútra, ktorý je nový a prepotrebný. Text týkajúci sa nášho ponického kostolíka uvádzame v plnom znení:

„Zatiaľ čo čerínsky krídlový oltár (jeho plastiky patria k najkrajším na Slovensku) putoval do budapeštianskeho múzea, zmiznutie originálnych kusov gotického oltára Kostola sv. Františka Serafínskeho v Ponikách majú na svedomí novodobí rozkrádači umeleckých pamiatok. Tento oltár z roku 1512 sa (trochu odvážne) pripisuje okruhu Majstra Pavla z Levoče. Vzhľadom na hodnotu a zobrazovacie prostriedky nie je však otázka autorstva plastík vôbec dôležitá. Veď napokon dobrý umelec mohol a nemusel pochádzať z okruhu Majstra Pavla. Vnútro kostola postaveného v roku 1310 a s plochým dreveným stropom sa dnes prezentuje vo svojej pôvodnej podobe, pretože v rámci komplexnej reštaurácie v 80. rokoch 20. storočia sa odstránila barokové klenba a všetky neskoršie prídavky. Tým sa zviditeľnili aj pekné maľby z konca 14. storočia v podstrešnom priestore, predstavujúce kompletný a uzavretý celok. Mimoriadny záujem vzbudzuje popri strome života aj nevšedný prísľub zdravia a pomerne zriedkavo spracúvaný náboženský motív boja o duše zomretých.“

ČASŤ II.

Zmienka o Ponikách sa objavila aj v časopise ***Krásy Slovenska***, čísle 5-6/2011. V tomto časopise už dlhší čas vychádzajú články, ktorých cieľom je zmapovať Slovensko z hľadiska potuliek za literatúrou. Autorom článku je spisovateľ a publicista **Jaroslav Rezník**, pričom celý projekt sa realizuje s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR. V poslednom čísle Krás Slovenska nájdeme takýto text:

„Jajže, Bože, strach veliký, padli Turci na Poniky. Padli, padli o polnoci, jajže, Bože, niet pomoci. Nie je ťažké uhádnuť, prečo si štúrovský básnik Samo Chalupka vybral pre príbeh básne Turčín Poničan práve Poniky. Iste preto, že mal historické odkazy o viacnásobnom rabovaní Turkov v tejto horehronskej dedine. Iste aj preto, že Poniky ležia v jeho rodnom horehronskom kraji neďaleko Hornej Lehoty. No určite aj preto, že slovo „Poniky“ je vďačným rýmotvorným slovom a dobre sa pamätá. Poniky sa teda dostali do básne. No akoby sa chceli zavďačiť za toto uznanie, na oplátku ponúkli básnika. Je ním Štefan Žáry (1918 – 2007), s malými výnimkami celoživotný vydavateľský a novinársky redaktor. Debutoval ako dvadsaťročný maturant zbierkou Srdcia na mozaike (1938), v ktorej okrem konvenčných mladíckych tém vyslovil aj obavy z nástupu fašizmu. Vo vojnových rokoch sa stal jedným z najaktívnejších predstaviteľov slovenského nadrealizmu. V dôsledných intenciách tejto poetiky vyslovil svoj protivojnový protest v zbierkach Zvieratník (1941), Stigmatizovaný vek, Pečať plných amfor (obe 1944), Pavúk pútnik (1946) a Dobrý deň, pán Villon (1948). Neskôr vydal vyše dvadsať básnických zbierok, z ktorých spomeňme čitateľsky najpopulárnejšie ako Ikar večne živý (1960), Múza oblieha Tróju (1965) a Svätojánsky sen (1974). Všetko nasvedčuje tomu, že Štefan Žáry ako básnik vyšiel z obdobia schematizmu s čistým štítom. A vedel to aj on, lebo to nepriamo naznačil v rozlúčkovej zbierke Orchidea nostalgie (2004). Súbežne s poéziou písal aj prózu. V zbierkach noviel a poviedok Apeninský vzduch (1947) a Dolu na juhu (1955) i v autobiografických románoch Azúrová anabáza (1972) a Úsmevné údolie (1976) zobrazil svoje životné peripetie z vojnového obdobia na talianskom fronte a do istej miery i rozhodujúce udalosti z čias detstva a mladosti. Do starých Poník 19. storočia sa na základe rozprávaní svojho otca, učiteľa a rektora školy vrátil v knihe Nedávny dávny svet (1995). K cennej literárnej matérii Štefana Žáryho patria aj knihy úsmevných spomienkových esejí Snímanie masiek (1979), Zlatoústi rozprávači (1984) a Rande s básnikmi (1988) o osobnostiach slovenskej literatúry a výtvarného umenia, ktorí ako priatelia výrazne vstúpili do jeho života. Sporadicky sa venoval aj básnickej tvorbe pre deti a mládež. Zomrel v Bratislave.“

Rokovalo Obecné zastupiteľstvo…

Dňa 27. júla 2011 sa konalo siedme riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Ponikách, z ktorého pre Vás vyberáme jeho najdôležitejšie body.

Obecné zastupiteľstvo obce Poniky

Schvaľuje

- Všeobecné záväzné nariadenie Obce Poniky č. 1/2011 o určení výšky dotácie v Centre voľného času s účinnosťou od 1. 9. 2011
- koncepciu rozvoja Obecného podniku lesov, spol. s r. o. na roky 2011 – 2019, predloženú Ing. Kvetoslavou Bočkaiovou, konateľkou Obecného podniku lesov, spol. s r. o.
- Zakladateľskú listinu Obecného podniku lesov, spol. s r. o. Poniky s účinnosťou od 1. 8. 2011
- dlhodobý prenájom priestorov dvoch tried a jedného kabinetu v priestoroch Základnej školy s materskou školou Štefana Žáryho v Ponikách pre priestory centra voľného času zriadeného zriaďovateľom OZ Vidiek a mládež zastúpeného Mgr. Pavlom Babicom, ako prípad hodný osobitného zreteľa. Prenajaté priestory budú využívané na mimoškolskú činnosť v čase po riadnom vyučovaní v zmysle VZN č. 1/2011 s účinnosťou od 1. 9. 2011
- spolufinancovanie projektu „Kultúrny dom Ponická Huta – energia pre nový život“ vo výške 5000 EUR s DPH, realizovaný v rámci grantu nadácie Ekopolis: Fond Živá energia
- pracovný kalendár riadnych zasadnutí obecného zastupiteľstva na II. polrok r. 2011, a to nasledovne: 8. zasadnutie ObZ: 6. október 2011; 9. zasadnutie ObZ: 8. december 2011
- realizáciu stavebných prác v zmysle výsledkov elektronickej aukcie v celkovej výške 6 216 € s DPH úspešným uchádzačom elektronickej aukcie firmou ROE, s. r. o., Banská Bystrica
- zmenu rozpočtu obce Poniky v zmysle predložených materiálov
- Všeobecne záväzné nariadenie Obce Poniky č. 2/2011 o verejnom poriadku s účinnosťou od 1. 9. 2011.

Určuje

- v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov plat starostovi obce tak, že starostovi obce Mgr. Samuelovi Bračovi zvyšuje základný plat o 10 % s účinnosťou od 1. 8. 2011.

Berie na vedomie

- informatívnu správu o činnosti Obecného podniku lesov, spol. s r. o. od 1. 6. 2011 do 15. 7. 2011 a plánované aktivity do 31. 12. 2011, predloženú Ing. Kvetoslavou Bočkaiovou, konateľkou Obecného podniku lesov, spol. s r. o.
- žiadosť o zámenu pozemku parc č. KN „E“ 3138/1, vedenom na LV č. 4363 za pozemok parc. č. KN „C“ 1156/2, vedenom na LV 548
- správu o činnosti komisií pri Obecnom zastupiteľstve obce Poniky
- informáciu o uskutočnení a výsledku elektronickej aukcie na výber dodávateľa stavebných prác v zmysle § 43 zákona č. 25/2006 o verejnom obstarávaní v platnom znení.

Neschvaľuje

- Úhradu rozdielu v spolufinancovaní projektu „Rekonštrukcia kotolní obecných budov v okolí Banskej Bystrice so zmenou zo súčasného spôsobu vykurovania na biomasu“ vzniknutý zmenou sadzby DPH k 1. 1. 2011, vo výške 9 493,83 € s úhradou najneskôr do 31. 12. 2011 na účet Združenia obcí Bioenergia Bystricko.

Vydáva Obec Poniky a rediguje **Redakčná rada:** Mgr. Jana Turčanová – šéfredaktorka, Mgr. Roman Mikušinec, Ing. Jana Ondrejková, Ing. Miroslava Ondrejkovičová, Ivana Králiková. **Kontakt:** Obec Poniky, Malá Stráňa č. 32, 976 33 Poniky. **Telefón:** 048/419 37 03. **E-mail:** spravodajca@poniky.sk. **Tlač:** DALI-BB, Jilemnického 17, 974 04 Banská Bystrica. Telefón: 048/470 03 60 – 9.
Evidenčné číslo: EV 870/08